

EUROPE DIRECT AUSTRUMLATGALĒ

Decembris 2021, Ziņu lapa Nr.5

ZIŅU LAPĀ LASIET:

- 3** Izveidots jauns tūrisma maršruts un interaktīvā izstāde Lūznavas muižā
- 5** 100.jubilejas gadā Daugavpils Universitāte pulcē studentus no visas pasaules
- 6** Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas mācībspēki papildina pieredzi Kauņā
- 8** Izsludināta pieteikšanās apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”

LAI VESELĪGS 2022. GADS!

2021. gada rudenī uzsākta vērienīga Eiropas mēroga kampaņa par veselīgu dzīvesveidu “HealthyLifestyle4All”, kuras mērķis ir turpmāko divu gadu laikā dažādas iedzīvotāju paaudzes un sociālās grupas mudināt būt veselīgu pārtiku, būt fiziski aktīviem un vairāk rūpēties par savu veselību.

vairāk lasiet 2. lpp.

[www.facebook.com/
EDAustrumlatgale/](https://www.facebook.com/EDAustrumlatgale/)

2021. gada rudenī uzsākta vērienīga Eiropas mēroga kampaņa par veselīgu dzīvesveidu “[HealthyLifestyle4All](#)”, kuras mērķis ir turpmāko divu gadu laikā dažādas iedzīvotāju paaudzes un sociālās grupas mudināt būt veselīgu pārtiku, būt fiziski aktīviem un vairāk rūpēties par savu veselību.

Lai kampaņa izdotos, Eiropas Komisija iecerējusi:

- ➔ palielināt finansējumu veselīga dzīvesveida projektiem. 2021.–2027. gada periodā sporta jomas darbībām programmā “Erasmus+” atvēlēti 470 miljoni eiro, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” – 290 miljoni eiro, bet programmā “ES – veselībai” – 4,4 miljoni eiro;
- ➔ izveidot jaunu **#BeActive** paaudžu balvu, ar kuras palīdzību tiks atzīta sporta nozīme dažādos vecumos;
- ➔ izstrādāt vēža profilaksei veltītu ES mobilo lietotni, lai palielinātu un sekmīgāk sasniegtu Eiropas Vēža uzveikšanas plāna mērķus;
- ➔ izstrādāt un atjaunināt pārtikas sastāvdaļu datubāzi, kurā būs informācija par ES pārdoto apstrādāto pārtikas produktu uzturvērtību ar mērķi popularizēt veselīgus pārtikas produktus un samazināt mazāk veselīgu pārtikas produktu (produktu ar augstu cukura, tauku un sāls saturu) patēriņu;
- ➔ atbalstīt pierādījumos balstītas veselīga dzīvesveida rīcībpolitikas veidošanu.

Kāpēc 2022. gadā īpaši pievērsīsimies veselībai?

Saskaņā ar jaunāko [Eiropabarometra aptauju](#) gandrīz puse Eiropas iedzīvotāju vispār nenodarbojas ar fiziskām aktivitātēm vai sportu, un pēdējos gados šis īpatsvars ir pakāpeniski palielinājies. Tikai viens no septiņiem cilvēkiem vecumā no 15 gadiem katru dienu ēd vismaz piecas augļu vai dārzeņu porcijas, bet katrs trešais ikdienā neēd nekādus augļus vai dārzeņus. Veselīgs dzīvesveids palīdz mazināt saslimstību ar virkni nepārnēsājamu slimību. Piemēram, ir vispārzināms, ka vairāk nekā 40 % vēža gadījumu ir novēršami, un būtiski negatīvie faktori ir neveselīgs uzturs un mazkustīgs dzīvesveids.

Tiek atzīts, ka sports veicina imūnsistēmas darbību, palīdz uzlabot garīgo veselību un māca mums, cik svarīga loma ir iekļaušanai un līdzdalībai. ES līmenī Komisija fiziskās aktivitātes veicina ar finansiālu atbalstu no programmas “Erasmus+”, pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “ES – veselībai”. Kopš 2014. gada no programmas “Erasmus+” ir atbalstītas 3700 organizācijas, piešķirot finansējumu 1175 projektiem 250 miljonu eiro vērtībā. Komisija ir arī izveidojusi [#BeActive](#) balvas, lai atbalstītu projektus un personas, kas nodarbojas ar sporta un fizisko aktivitāšu popularizēšanu visā Eiropā.

Būsim aktīvi Jaunajā 2022. gadā!

Europe Direct Austrumlatgalē komanda

Izveidots jauns tūrisma maršruts un interaktīvā izstāde Lūznavas muižā

Noslēgumam tuvojas starptautiskais projekts “Latvijas un Krievijas pārrobežu tūrisma maršruta “Sekojošā inženiertehniskajām idejām” izveide”, kas tika uzsākts 2019.gada nogalē. Projekta rezultātā izveidots jauns 620 km garš tūrisma maršruts, kas ved caur Rēzeknes novadu (Lūznavā), Pleskavas apgabalu (Pļusā) un Ļeņingradas apgabalu (Lugā), kas būs interesants gan vietējiem ceļotājiem, gan tiem, kuri dodas ceļā no Eiropas uz Sanktpēterburgu.

Tūristi var iepazīties ar 19. gadsimta beigu Latvijas un Krievijas industriālo mantojumu, tādējādi labāk izprotot sabiedrības attīstību un vēsturi. Jaunais maršruts apliecinās, ka tā laika inženiertehniskie risinājumi bijuši tik progresīvi, ka tiek lietoti arī mūsdienās.

Raksturojot idejas tapšanas un realizācijas gaitu, projekta vadītāja Sintija Batare norādīja, ka jau 2017. gadā Rēzeknes novada pašvaldības un Luga rajona padomes (Krievija) pārstāvji tikās Sanktpēterburgā projektu partneru meklēšanas forumā un saprata, ka abām pašvaldībām ir daudz kopīgu projektu ideju. “Tomēr pats galvenais – abu pašvaldību pārstāvji, runājot par 19.gadsimta beigu industriālo mantojumu, varēja teikt “mūsu Kerbedzs” un “mūsu Kerbedza” projektētie tilti, jo poļu izcelsmes inženieris Staņislavs Kerbedzs (1810–1899) bija saistīts gan ar Lūznavas muižas īpašumu, kuru bija iegādājies, gan bija studējis un strādājis pie inženierbūvju projektiem Krievijā un ne tikai,” pauda Batare.

Projekta partneri jaunā tūrisma maršrutā izpētei atlasīja informāciju gan Latvijas informācijas avotos, gan Krievijas arhīvos. Ir zināms, ka pēc dzimtbūšanas atceļšanas Krievijā 19. gadsimta otrajā pusē cilvēki varēja brīvi pārvietoties, attīstījās pilsētas un rūpniecība. 1860.–1870. gados sākās apjomīga dzelzceļa tīkla un tiltu būvniecība starp Krievijas impērijas gubernām un Baltijas jūras ostām. Viens no tā laika pazīstamākajiem inženieriem bija tieši Kerbedzs. Projekta laikā tika pētīta Lūznavas muižas īpašnieka, dzelzceļa būvju inženiera un profesora S.Kerbedza darbība šajās valstīs. Viņa projektētos tiltus joprojām var redzēt gan Rēzeknē, gan Sanktpēterburgā.

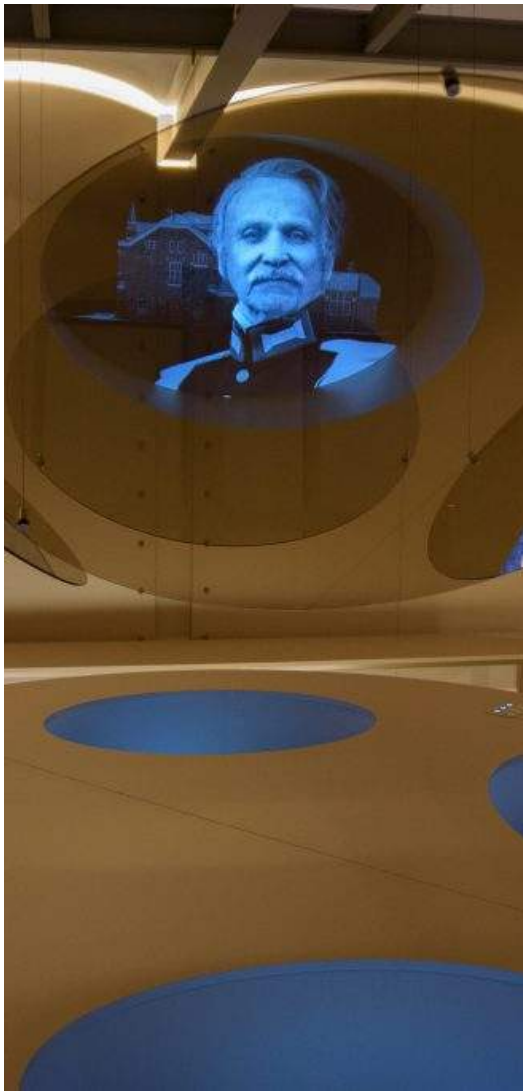
Šī publikācija ir sagatavota ar Latvijas–Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020.gadam finansiālu atbalstu. Par tās saturu pilnībā atbild Rēzeknes novada pašvaldība un tā var neatspoguļot Programmas, Programmas dalībvalstu Latvijas un Krievijas, kā arī Eiropas Savienības viedokli.

LATVIA-RUSSIA
CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMME

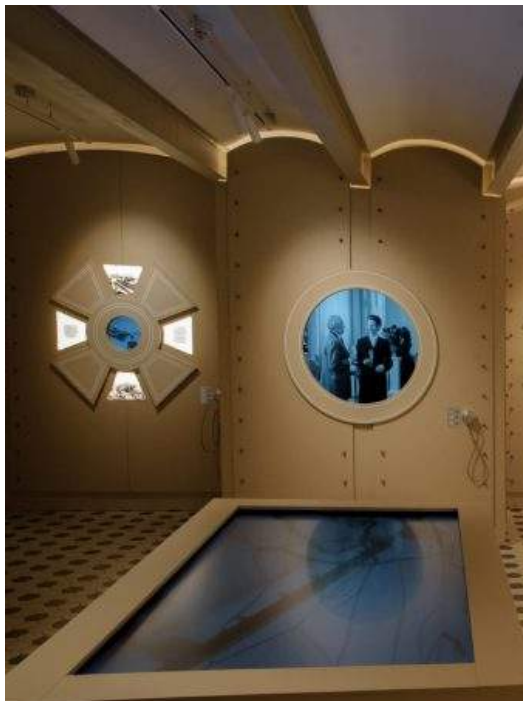
CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION, THE REPUBLIC OF LATVIA AND THE RUSSIAN FEDERATION

Tāpat tūristiem ir iespēja apskatīt projekta laikā izveidotos un atjaunos objektus Krievijā – par godu pulksteņmeistaram Pāvelam Burē (1810–1882) izveidots skvērs Pļusā, savukārt, uzsverot inženiera un zemūdeņu projektētāja Nikolaja Kudrjavceva (1857–1900) veikumu, labiekārtota atpūtas zona pie Čeremeneckas ezera.

Viens no projekta rezultātiem un tūrisma maršruta objektiem – interaktīvā izstāde “Kerbedzs: sekojot inženiertehniskajām idejām”, kas atrodas Lūznavas muižas cokolstāvā. Pastāvīgā izstāde tika svinīgi atklāta 4.decembrī, piedaloties gan izstādes koncepta autoram Didzim Jaunzemam, gan izstādes realizētājiem dzīvē SIA “SOLAVI”. “Mēs esam lepnī, ka mums ir Lūznavas muiža, kurā joprojām jūtams Kerbedza gars un kuras darbinieki ir ļoti ieinteresēti saglabāt vēsturiskās liecības par to laiku, kad šeit dzīvoja un strādāja inženiera Kerbedza ģimene,” atzina Batare.

Interaktīvās izstādes Slavas zālē var iepazīties ar inženiera Kerbedza projektiem un sasniegumiem. Hologrammas telpa ir vieta, kur 360 grādos var redzēt dažādus objektus un tēlus, kas saistīti ar Lūznavu un inženierbūvēm. Savukārt Klases telpā, gluži kā neparastā fizikas vai vēstures mācību stundā, apmeklētāji var iepazīties gan ar tiltu, tuneļu un dzelzceļa būvēšanas aizsākumiem, gan ar fizikas likumiem, kas ietekmē būvniecību, gan ar grūtībām, ko nācās pārvarēt inženieriem. Klases telpā ikviens interesents ir aicināts pārbaudīt savu atjautību inženiertehniskajās jomās, kā arī prasmes tiltu un citu konstrukciju veidošanā.

Muižas pārvaldniece Iveta Balčūne uzsver, ka Lūznavas muiža ir zināma ar jaunām pieejām: “Esam novatori, kā kādreiz bija Kerbedzs, šī izstāde apvieno STEM jomu, tehnoloģijas, uzņēmējdarbību un dizainu. Aicinām skolotājus un skolēnus piedzīvot vēsturiskā mantojuma un inženiertehnisko zinātņu apvienojumu, kas pieejams šajā izstādē!”

Projekts ir tapis, sadarbojoties Rēzeknes novada pašvaldībai ar Autonomo bezpeļņas organizāciju “Resursu centrs “VERA”” un Pļusas rajona administrāciju no Krievijas. Projekta realizāciju atbalstīja un līdzfinansēja Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programma 2014.-2020.gadam, kas atbalsta vienotas pārrobežu attīstības aktivitātes ar mērķi uzlabot reģionu konkurētspēju, izmantojot to potenciālu un atrašanās priekšrocības krustcelēs starp Eiropas Savienību un Krievijas Federāciju.

LATVIA-RUSSIA
CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMME

CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION, THE REPUBLIC OF LATVIA AND THE RUSSIAN FEDERATION

100. JUBILEJAS GADĀ DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE PULCĒ STUDENTUS NO VISAS PASAULES

Šogad Daugavpils Universitāte svin grandiozu jubileju: apritējuši 100 gadi kopš mācību iestādes dibināšanas. Gadsimta laikā piedzīvotas daudzas pārmaiņas: plašākas kļuvušas universitātes telpas un studiju programmu izvēles iespējas. Arvien kuplāks kļūst arī sadarbības partneru loks, kas nu jau plešas tālu ārpus Latvijas robežām. Interesi par iespēju studēt mūsu universitātē izrāda gan Eiropas, gan krietni attālāku valstu pārstāvji.

Pašlaik DU Erasmus+ un IISMA (Indonēzijas starptautiskā studentu mobilitātes) apmaiņas programmu ietvaros studē 32 jaunieši no Filipīnām, Indonēzijas, Turcijas, Itālijas un Spānijas. Lielākā daļa apgūst bioloģijas programmu, kā arī vides zinātnes, krievu un angļu filoloģiju, informācijas tehnoloģijas un mūziku. Daugavpils Universitāti par studiju vietu izvēlējušies arī studenti no ASV, Izraēlas, Uzbekistānas, Kazahstānas un citām valstīm. Daudzi no viņiem norāda, ka šāda izvēle izdarīta, jo augstskola piesaistīja ar savu programmu kvalitāti un lielisku tehnisko bāzi.

Arī nākamais semestris solās būt interesants: uz Daugavpili ieradīsies Erasmus+ apmaiņas studenti no Indijas, Filipīnām, Izraēlas, Tadžikistānas, Lesoto, Baltkrievijas, Lietuvas, Polijas, Turcijas un Itālijas. Universitātes pārstāvji norāda, ka pieteikšanās vēl turpinās, jo pavasara semestrī vienmēr ir vairāk interesentu, ņemot vērā Latvijas klimatiskos apstākļus, un aicina pilsētas iedzīvotājus ar viesmīlību un sapratni izturēties pret jauniešiem, kas mērojuši tālu ceļu, lai vismaz uz dažiem mēnešiem Daugavpils kļūtu par viņu mājām.

Video sižets pieejams šeit:

Sižetu sagatavoja Daugavpils pilsētas pašvaldības Komunikācijas nodaļa.

RĒZEKNES TEHNOLOĢIJU AKADĒMIJAS MĀCĪBSPĒKI PĀRĪDINĀ PIEREDZI KAUNĀ

Jau otro gadu Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā (RTA) tiek īstenota pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Pirmsskolas skolotājs”.

Lai pilnveidotu kompetenci satura īstenošanā un rastu jaunas idejas 13. un 14. decembrī Izglītības, valodu un dizaina fakultātes dekāns prof. Jānis Dzerviniks, programmas direktore docente Svetlana Ušča un lektores Aija Vindeče un Rita Andrejeva Erasmus+ programmas ietvaros viesojās Kauņas Lietišķo zinātņu universitātē (Lietuva), kur tikās ar Mākslas un izglītības fakultātes dekāni Jolantu Bareikieni, Izglītības katedras vadītāju Astu Jakimavičieni un topošo pirmsskolas skolotāju sagatavošanā iesaistītajiem mācībspēkiem. Tikšanās laikā tika pārrunātas aktualitātes skolotāju sagatavošanā un turpmākās sadarbības iespējas.

Vizītes laikā RTA pārstāvji apmeklēja arī Kauņas pirmsskolas izglītības iestādi “Girinukas”.

RTA lektore Rita Andrejeva

Svetlanas Uščas foto

Pašvaldību pārstāvji apgūst investoru uzrunāšanas zināšanas

PIEKTDIEN, 10. DECEMBRĪ, LATGALES PLĀNOŠANAS REĢIONA LATGALES UZŅĒMĒJDARBĪBAS CENTRS SADARBĪBĀ AR LATVIJAS INVESTĪCIJU UN ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRU (LIAA) ORGANIZĒJA SEMINĀRU “PĀRDOŠANAS PRASMJU APMĀCĪBAS PAŠVALDĪBĀM ĀRVALSTU TIEŠO INVESTĪCIJU PIESAISTEI”.

Pasākuma pirmajā daļā tika diskutēts par dāņu pieredzi komunikācijā ar iedzīvotājiem zaļās enerģijas jomā, kur kompānijas European Energy pārstāvji prezentēja sasniegto atjaunojamo enerģijas ieguvē no vēja un saules. Dānija darbojas šajā jomā jau no 1970. gadiem un šo valsti patiešām var nosaukt par zaļo risinājumu laboratoriju. Stāstījums par atjaunojamās enerģijas resursu (AER) izmantošanas priekšrocībām, ieguvumiem un arī izaicinājumiem ir īpaši lietderīgs, jo AER ir nākotne, un vēja vai saules parku infrastruktūra Latvijā būs jāattīsta jau tuvākajos gados.

Otrā un lielākā semināra daļa tika veltīta pārdošanas prasmju attīstībai. Balvu, Krāslavas, Līvānu, Preiļu, Rēzeknes novadu un Daugavpils un Rēzeknes valstspilsētu pašvaldību pārstāvji satikās klātienē, lai nodrošināt kvalitatīvu un uz visu klātesošo pieredzi balstītu zināšanu, pieredzes apgušanu. Mācības vadīja Valters Gražulis, kuram ir vairāk kā 13 gadu pārdošanas un vadības trenera pieredze Baltijas lielākajos uzņēmumos, sadarbības izveide ar pasaules mēroga investoriem, tai skaitā Āzijā, pēdējos 3 gados ir arī pieredze vadīt mācības Ukrainā un Baltkrievijā.

Valters Gražulis aizraujošā gaisotnē prezentēja klātesošajiem pārdošanas 70 gadu vēsturi un tad iesaistīja visus dalībniekus praktiskajos uzdevumos, palīdzot atrast sevī pārdevēja talantu. Pozicionēšanas metodes, aukstais zvans, pārdošanas e-pasts, prezentācijas formulēšana un vēl daudz interesantas un vērtīgas informācijas – katrs no dalībniekiem vai nu ieguva, vai nu atsvaidzināja atmiņā sen aizmirstas zināšanas, lai turpmāk pielietotu tās savā ikdienas darbā.

Latgales uzņēmējdarbības centrs pateicas LIAA par sadarbību semināra organizēšanā, European Energy pārstāvjiem un Valteram Gražulim par saturiski piepildītu pasākumu, ka arī viesu mājas “Zaļā sala” saimniecei par viesmīlību.

Informāciju sagatavoja Latgales uzņēmējdarbības centrs.

**PREIĻU RAJONA
PARTNERĪBA**

Izsludināta pieteikšanās apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”

Biedrība “Preiļu rajona partnerība” izsludina nepārtrauktu atklātu projektu iesniegumu pieņemšanas 11.kārtu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākuma „Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība)” apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”, atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 13.oktobra noteikumiem Nr.590 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtībai lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”.

- ➔ 11. kārtas projektu iesniegumu pieņemšanas laiks: **03.01.2022. – 03.08.2022.**
- ➔ 11. kārtai piešķirtais ELFLA publiskais finansējums: **EUR 404 773,87.**

Projektu īstenošanas termiņš:

- ➔ Ja tiek veikta būvniecība, teritorijas labiekārtošana- divi gadi no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu;
- ➔ Pārējiem projektiem projektu īstenošanas termiņš ir viens gads no Lauku atbalsta dienesta lēmumam pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Projektu iesniegumu iesniegšana:

Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā (EPS) <https://eps.lad.gov.lv/login>

Uzzināt vairāk:

 Biedrības “Preiļu rajona partnerība” paziņojums par 11.kārtu

ES investīcijas 2021.–2027. gads

Finanšu ministrija

8.06.2021. aktuālā informācija

10,44 mljrd. €

Kohēzija un vērtības

6,63 mljrd.

Programma REACT-EU**

(papildus finansējums Kohēzijas politikai 2014–2020)

272 milj. €

Kopējā lauksaimniecības politika – tiešmaksājumi***

2,48 mljrd. €

Kopējā lauksaimniecības politika – lauku attīstība***

933 milj. €

Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds****

134,9 milj. €

Kohēzijas politikas fondi

- Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)
- Kohēzijas fonds (KF)
- Eiropas Sociālais fonds + (ESF+), tai skaitā atbalsts vistrūcīgākām personām

4,24 mljrd. €

Taisnīgas pārkārtošanās fonds

192 milj. €

- * ANM regulā noteiktais indikatīvais maksimālais piešķirums.
- ** FM indikatīvie aprēķini, iekļaujot tehnisko palīdzību, tiek gaidīti EK oficiālie aprēķini.
- *** EK oficiālie aprēķini, ZM dati
- **** Saskaņā ar E.JZF regulas projektu

Atveseļošanās un noturības mehānisms*

1,82 mljrd. €

Pārvedumi

- Eiropas Teritoriālā sadarbība (ETS)
- Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (CEF)* (* 70% no 320 milj. € ir garantēti)

320,18 milj. €

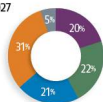
Kohēzijas politikas fondi

4,24 mljrd. €
Kohēzijas politikas fondi (ESF+, ERAF, KF)
4,99 mljrd. €
ar nacionālo līdzfinansējumu

Visaptverošas investācijas atbilstoši NAP 2021–2027

- Politikas mērķi:
1. Viedāka Eiropa
  2. Zaļāka Eiropa
  3. Savienotāka Eiropa
  4. Sociālāka Eiropa
  5. Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa

Taisnīgas pārkārtošanās fonds

~192 milj. €
225,42 milj. €
ar nacionālo līdzfinansējumu

Ieguldījumi klimata pārmaiņu visvairāk skarto teritoriju ekonomisko diversifikācijā – reģioniem ar vislielāko oglekļa intensitāti, sociālajiem izaicinājumiem potenciālo darba vietu zaudējumu kontekstā

Programma REACT-EU

~272 milj. €
320 milj. €
ar nacionālo līdzfinansējumu

Ieguldījumi tālākajiem pasākumiem COVID-19 pandēmijas seku mazināšanai

Atveseļošanās un noturības mehānisms

1,82 mljrd. €
* 1,65 mljrd. € garantēti, pārējais indikatīvi

Ieguldījumi ilgtermiņa Covid-19 pandēmijas seku mazināšanai ekonomikā, pārejā uz zaļo un digitālo ekonomiku, veselību, izglītību, pētniecību

Finanšu ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds

EUROPE DIRECT
Austrumlatgale

KONTAKTI

 Rēzeknes novada pašvaldība, 3.stāvs, (33. vai 35. kabinets), Atbrīvošanas aleja 95A, Rēzekne

 Tel. +371 64607177

 E-pasts: ed@rezeknesnovads.lv

Sadarbības partneri:

 Krāslavas novada centrālā bibliotēka. Dīķu iela 5, Krāslava

 Preiļu Galvenā bibliotēka, Kārsavas iela 4, Preiļi

 Rēzeknes Centrālā bibliotēka, Atbrīvošanas aleja 81/5, Rēzekne

[www.facebook.com/
EDAustrumlatgale/](https://www.facebook.com/EDAustrumlatgale/)

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē darbību finansē Eiropas Komisija un Rēzeknes novada pašvaldība sadarbībā ar Krāslavas novada centrālo bibliotēku, Preiļu Galveno bibliotēku un Rēzeknes Centrālo bibliotēku